

Z VĚDECKÉHO ŽIVOTA

Weyrovy dny právní teorie 2018

Již popáté přivítala Právnická fakulta Masarykovy univerzity účastníky konference *Weyrovy dny právní teorie*. Konala se 7. a 8. června 2018 a pořádala ji katedra právní teorie ve spolupráci s *dr. Ladislavem Vyhnánkem a dr. Jaroslavem Benákem* z katedry ústavního práva a politikologie. Stejně jako tomu bylo předešlá léta, i nyní byl hlavním organizátorem konference *dr. Martin Hapla*. Spolu s ním pak konferenci, která nesla témata právo, ideologie a politická kultura, po odborné stránce zaštiťoval *doc. Tomáš Sobek*.

Hned na začátku se slova ujala děkanka Právnické fakulty Masarykovy univerzity *doc. Markéta Selucká* a za katedru právní teorie pak vedoucí katedry *prof. Miloš Večeřa*. V úvodním slovu poté pokračoval předseda Ústavního soudu *dr. Pavel Rychetský*. Následoval první panel, moderovaný *prof. Milošem Večeřou*, ve kterém vystoupil *prof. Jan Kysela* s příspěvkem o právu, ideologii a politické kultuře jako spojených nádobách a *prof. Václav Bělohradský* s řečí o stále populárnějších protiestablishmentových hnutích.

Druhý panel, moderovaný *prof. Janem Kyselou*, započal příspěvkem *doc. Zdeňka Kühna* o nástupu neliberálních politických režimů a jejich vlivu na ústavní soudnictví. *Dr. Maxim Tomoszek* pak na příspěvek navázal řečí o ústupu demokratické kultury, ve které prezentoval ideu ústavy jakožto protivěťšinového opatření. Po krátké diskusi panel pokračoval příspěvkem *doc. Tomáše Sobka*, který kritizoval argument tradicí a dezinterpretaci morálního relativismu. Plenární část konference pak zakončil *dr. Roman Joch* projevem, ve kterém se věnoval Istanbulské úmluvě, problematičnosti používání pojmu *gender* a kritice antinatalistické etiky.

Poté se konference rozdělila do dvou sekcí, a to filosofické a právní. Moderování filosofické sekce se ujal *doc. Tomáš Sobek* a započal ji jeho kolega z Ústavu státu a práva Akademie věd České republiky, *dr. Tomáš Hříbek*, s příspěvkem o nespokojencích v liberalismu. *Doc. Michael Hauser* pak přednesl svoji řeč o lidskoprávní problematice a následoval jej *dr. Pavel Dufek* s příspěvkem o možnostech morálních pluralismů, kterým navázal na svůj letošní článek v časopisu *Právník*. Po příspěvku *doc. Iva Cermana* o raně novověké teorii přirozeného práva sekci zakončil *dr. David Černý*, jenž hovořil o welfarismu v souvislosti s přirozenoprávní teorií.

Moderování právní sekce se ujal *doc. Michal Bartoň* a předal slovo *doc. Janu Wintrovi*, který se následně věnoval právní filosofii *Hanse Kelsena* a *Františka Weyra* se zaměřením na jejich myšlenky související s parlamentní a přímou demokracií. Vedoucí katedry teorie práva a ústavního práva Trnavské univerzity v Trnavě *doc. Marek Káčer* se poté věnoval bezhodnotové právní vědě. Následovaly dva příspěvky o metodě proporcionality, a to *Mgr. Zdeňka Červíčka*, který o ní hovořil v souvislosti se soudcovskou ideologií, a *dr. Martina Haply*, jehož pozornost se upřela především na její možné uplatnění při řešení některých problémů dělby moci.

Po zakončení prvního dne konference se účastníci přemístili do nedaleké kavárny, kde je čekala degustace několika druhů vína s odborným představením každého z nich. Přátelská atmosféra konference se tím tedy mohla přesunout i mimo (zatím) pevně stojící budovu Právnické fakulty Masarykovy univerzity.

Druhý den probíhal program paralelně ve třech různých sekcích. První sekce byla zaměřená na ústavní soudnictví, ideologie a filosofická východiska práva. V moderování této sekce se postupně vystřídali *dr. Hubert Smekal*, *dr. Pavel Ondřejek* a *dr. Ladislav Vyhnánek*. Sekci zahájil ústavní soudce *dr. Ludvík David*, který se věnoval otázce, zdali by Ústavní soud měl být aktivistický. Jedním ze silných momentů bylo vystoupení *dr. Ladislava Vyhnánka* a *dr. Jaroslava Benáka*, kteří prezentovali dílčí výsledky svého výzkumu týkajícího se mimoprávních vlivů na rozhodování Ústavního soudu. Mimo jiné lze také zmínit příspěvek *dr. Jiřího Baroše*, jenž mluvil o různých pojetích lidské důstojnosti, nebo také *dr. Michala Šejvly*, který mluvil o historických kořenech lidských práv. *Mgr. Jana Kokešová* poté hovořila o své originální teorii, kterou lze legitimovat normotvorbu soudní mocí, ale i přesto zachovat ideu vlády lidu. Poslední vystupující *Oldřich Florian* se pak zabýval problematičností konceptu univerzálních lidských práv s poukazem na společné vlastnosti lidí a zvířat.

Další sekce se týkala odrazů ideologie v právu a umění a jejího moderování se účastnili postupně *prof. Tomáš Gábriš*, *doc. Rudolf Kasínek* a *Mgr. John A. Gealfow*. První panel byl ovlivněn hnutím *law and literature* a započala jej *dr. Markéta Štěpáníková* svojí řečí o divadelní hře *Teror* autora *Ferdinanda von Schiracha*. Poté následoval příspěvek *doc. Martiny Urbanové* o politických procesech 50. let a řeči jakožto nástroji tehdejší ideologie, přičemž *doc. Rudolf Kasínek* pak svůj příspěvek věnoval trezorovému filmu jako prostředku boje proti státní ideologii. Uměnovědný panel zakončily *dr. Alexandra Letková* a *Mgr. Lenka Martincová* příspěvkem o vražedné řidičce *Olze Hepnarové*. Z následujících panelů této sekce lze zmínit například vystoupení *prof. Tomáše Gábriše* o nekonstitucionalismu anebo příspěvek *doc. Jána Cupera*, který se věnoval vlivu amerických otců zakladatelů na Ústavní soud Slovenské republiky.

Třetí sekce letošních *Weyrových dnů právní teorie* se tradičně zabývala aktuálními problémy právní teorie, a to postupně pod vedením *dr. Zdeňka Nového*, *dr. Lukáše Hloucha* a *doc. Martina Turčana*. V této sekci se probírala spousta různých témat jako například typologie mezer a její aplikace v české judikatuře, interpretace náboženských norem či interpretace termínů dovolení, právo a svoboda. *Dr. Zdeněk Nový* přispěl také pohledem mezinárodního právníka, když hovořil o paradoxu vzájemné inkluzivity a autonomie mezinárodního, evropského a vnitrostátního práva. *Dr. Jakub Valc* se zase zabýval uměnou reprodukcí a jejím vlivem na současné pojetí rodiny. Sekci zakončil *dr. Lukáš Králík* svým příspěvkem o kvalitě legislativního procesu v Evropské unii.

Zajímavostí letošního ročníku *Weyrových dnů právní teorie* je to, že z plenární sekce vyjde multikamerový audiovizuální záznam, čímž se stane jednou z prvních odborných právnických konferencí s výstupem tohoto typu. Dalším výstupem by měl být, jak u konferencí bývá zvykem, recenzovaný sborník, ve kterém budou obsaženy jak některé z příspěvků přednesené na konferenci, tak i další příspěvky, které s tématy konference souvisí. Na závěr tedy nezbyvá než poděkovat organizačnímu týmu za jeho práci, vystupujícím za jejich příspěvky a všem účastníkům za přátelskou atmosféru.

Oldřich Florian*

* Oldřich Florian, Právnická fakulta Masarykovy univerzity. E-mail: oldrichflorian@mail.muni.cz.